

Sydöstra Europa, Sverige och Norge. Baltic-Link handlar om att bygga ut en existerande transportkorridor, inte att bygga en helt ny.

Nyligen genomförda och kommande ombyggnationer av riksväg 27 och förbifarterna kring Backaryd och Hallabro bidrar till att höja trafiksäkerheten och minska bullerstörningarna i orterna.

Ombyggnationen av E22 mellan Trafikplats Björketorp och Trafikplats Nättraby kommer innebära ökad trafiksäkerhet och framkomlighet med planskilda korsningar. Ombyggnationen innebär också nya trafikplatser och rastplatser vilket i sig möjliggör för verksamhetsetablering i de östra kommundelarna samt tillskapandet av förstärkt kollektivtrafiknod i Listerby.

Verksamhetsetableringar utmed riksväg 27 och E22 kommer sannolikt ge utökade trafikflöden. Trafiksituationens utveckling bör studeras och utredas i samband med detaljplanering eller liknande av områdena.

Översiktsplanen pekar ut en ny möjlig vägförbindelse mellan Rv 27 och väg 653 söder om Karlsnäs. Anledningen är att befintlig väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens område vilket på sikt kan vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarsmakten. Möjligt nyttjande av befintliga vägar eller en ny eventuell sträckning behöver utredas.

Skyddsavstånd

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd, där 50 meter gäller för E22 och 30 meter för riksväg 27. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för väg.

Enskilt vägnät

Ronneby kommun har också ett omfattande enskilt vägnät med stor betydelse för landsbygdernas möjlighet till verksamhet och boende. Några mindre vägar längs kusten som försörjer ett flertal samhällen, fritidshusområden, campingplatser och badplatser har sommartid en hög belastning så att trafikmiljön upplevs osäker för oskyddade trafikanter.

Flygtrafik

Inriktning

- **Utveckla Ronneby Airport och Knutpunkt Blekinge för en stark nod med ett hela-resan-perspektiv.**

Ronneby Airport är den största flygplatsen i Sydostsverige. Genom sitt strategiska läge är flygplatsen en tillgång för näringslivet, myndigheter och organisationer i hela Blekinge. Swedavia driver verksamheter som är inrymd på Ronneby Flottiljflygplats F17. Ronneby Airport trafikerar framför allt inrikestrafik till Stockholm. Utrikestrafik i form av charter- eller linjetrafik eftersträvas. Det finns stor potential att utveckla Ronneby och Blekinge till en destination för besöksnäringen gentemot den europeiska resenären och då är Ronneby Airport av stor vikt.

Utvecklingen av ett nytt stationsområde söder om flygplatsen, Knutpunkt Blekinge, skapar goda kommunikationsmöjligheter för flottiljverksamheten och följer Swedavias målsättning om att utveckla ett sömlöst resande genom fler hållbara lokala transportalternativ. År 2030 ska svenskt inrikesflyg vara fossilfritt och utrikesflyg som startar från svenska flygplatser ska vara fossilfria år 2045.

För att säkerställa den civila luftfarten ska Luftfartsverket remitteras om det inom kommunen planeras uppföras byggnadsobjekt, t.ex. master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan. Se även [3.1.3 Riksintresse Kommunikationer](#) och [3.1.8 Riksintresse Totalförsvaret för restriktioner](#).

Laddinfrastruktur och elektrifiering

Inriktning

- Planera för laddinfrastruktur och elektrifiering i ett tidigt skede och integrera vid genomförande.

Elektrifieringen av transportsektorn kommer innebära ett ökat behov av nya infrastrukturinvesteringar och kommer innebära stor påverkan på både kraftsystemet och elmarknaden.

Laddinfrastruktur för bilar och lastbilar, elvägar, depåladdningar för busstrafik liksom anläggningar för landström vid hamnar för skärgårdstrafik och fritidsbåtar är åtgärder som behöver planeras för och även hanteras inom elnätet. Kommunen ska ha en drivande roll i utvecklingen av publik laddinfrastruktur i kommunen.

[Klicka här för att läsa Program om publik laddinfrastruktur](#)

Klimatrisker och infrastruktur

Inriktning

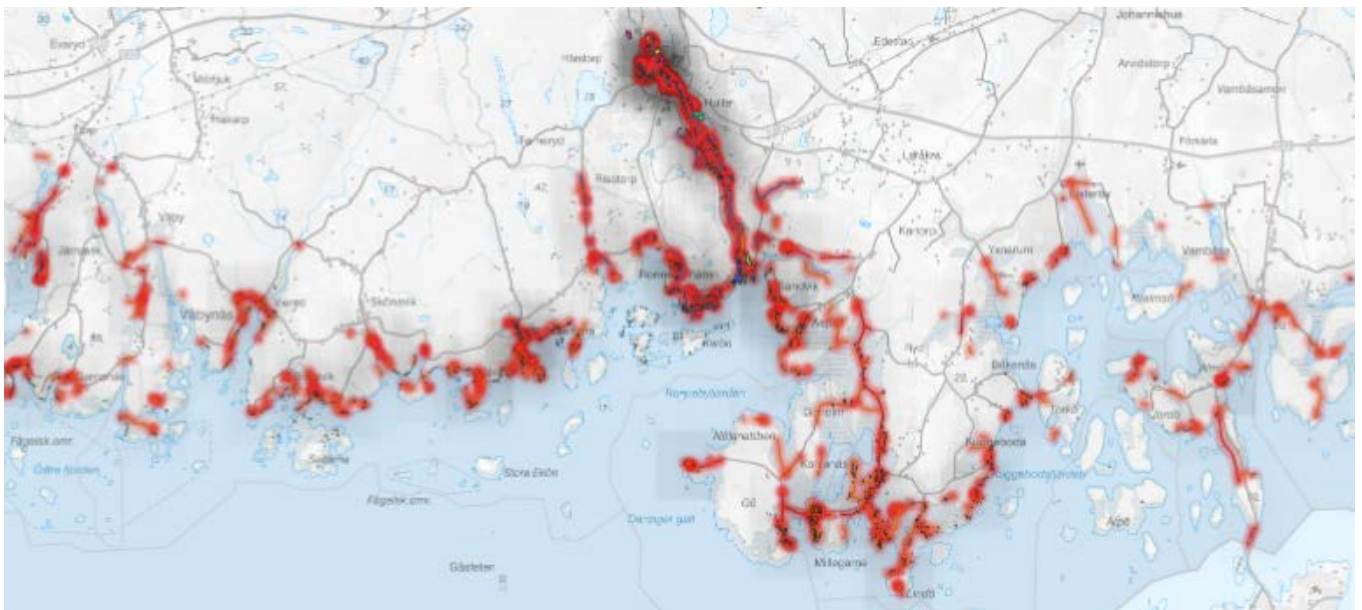
- Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på befintlig infrastruktur genom anpassning, skydd eller reträtt.
- Säkra tillfartsvägar till samhällsviktig verksamhet.

Vid planering av ny bebyggelse och infrastruktur behöver hänsyn tas till klimatförändringar. Den främsta utmaningen är dock hanteringen av den befintliga infrastrukturen då tillgänglighet och framkomlighet till och från bostadsområden, service och annat inte kan säkerställas. Infrastrukturen i Ronneby kommer framför allt att påverkas av havsnivåhöjningar, höga flöden och skyfall. Även risk för ras, skred och erosion förekommer. Höga flöden och skyfall kan inträffa i närtid, medan effekten av havsnivåhöjningar blir tydlig längre fram. Planering och hantering av dessa risker är nödvändiga för ett robust samhälle.

Ta del av Länsstyrelsens Riktlinjer för bedömning av översvämningsrisk längs Blekinges kust med hänsyn till klimatförändringar här.

Vägar, som är den enda tillfartsvägen faller under samhällsviktiga. De ska vara farbara vid ett högvatten motsvarande beräknad högsta nivå (BHN) under hela sin livslängd. Beräkning av vägens framkomlighet beräknas utifrån nivåerna som är beräknade till 2150: medelvattenstånd + högvatten + säkerhetsmarginal.

Det befintliga vägnätet utmed kusten och Ronnebyån påverkas i hög utsträckning av havsnivåhöjningar. Här berörs både statliga, kommunala och enskilda vägghållare. En havsnivåhöjning på 3,90 meter leder till att över 800 enskilda vägsträckor hamnar under vatten. Totalt rör det sig om cirka 11 mil.

Vägar som påverkas negativt av stigande havsnivåer på 3,9 meter markeras i rött.

Vid skyfall påverkas E22 framförallt vid på- och avfarten i Bräkne-Hoby. RV 27 har mindre sträckor som också påverkas vid ett skyfall. Påverkan från skyfall finns även lokalt.

I Ronneby tätort påverkas Blekinge kustbana av klimatförändringar genom havsnivåhöjningar, höga flöden i Ronnebyån, skyfall samt att det är beläget inom aktsamhetsområde för ras, skred och erosion.

Värmeböljor påverkar infrastrukturen exempelvis genom blödande asfalt, solkurvor på räls samt att värmen kan påverka de tekniska komponenter som behövs för att hålla järnvägstrafiken i gång.

Läs mer om klimatförändringar och dess konsekvenser i kapitel 3.3. Klimat.

Läs mer om klimatförändringar och dess konsekvenser inom kommunens olika geografiska delar i 5.2. Geografiska områden.

5.1.9 Teknisk försörjning

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Den tekniska försörjningen ska vara till del för alla kommunens medborgare och vara effektiv, miljöanpassad och robust.
- Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på den tekniska försörjningen.

Teknisk försörjning handlar om hur kommunen tillhandahåller och tillgodoser behovet av el, fiber, fjärrvärme, renhållning samt vatten och avlopp till kommunens invånare. Den tekniska försörjningen är en förutsättning för att Ronneby ska kunna fungera på ett bra sätt. Det är viktigt att den tekniska försörjningen är både effektiv och robust, det vill säga att den är tryggad även vid kriser och plötsliga händelser.

Se mer om el och fjärrvärme under rubriken 5.1.10 Energi.

Digital infrastruktur

Inriktning

- Verka för en god och jämlik tillgång till digital infrastruktur och digitala lösningar.
- Säkerställ mobiltäckning och fiber i hela kommunen för välfärdsteknik och trygghet.

Vi lever våra liv allt mer digitalt och det ställer krav på en robust och heltäckande digital infrastruktur i hela kommunen. En förutsättning för att människor ska kunna leva, bo och verka i hela kommunen är en snabb och tillförlitlig digital uppkoppling.

En välutbyggd IT-infrastruktur är en förutsättning för verksamheter att effektiviseras, utvecklas och ger invånare ökad tillgång till service och trygghet och bidrar till ökad delaktighet. En väl utbyggd IT-infrastruktur är också en förutsättning för fortsatta möjligheter för människor att bo, driva företag, delta i undervisning, utöva kultur och skapa och bevara sociala kontakter i hela kommunen.

Avfallshantering

Inriktning

- Ronneby kommun ska vara en ren kommun utan nedskräpning.
- Vid planläggning behöver yta avsättas för renhållningsfordon och lämplig hantering av avfall.
- Verka för ett centralt fjärrvärmeverk med förbränning från övriga kommuner i Blekinge.
- Utred behov av klimatanpassning för att säkerställa driften av återvinningscentraler.

Avfallshanteringen är en viktig del av hållbarhetsarbetet. För att förenkla vardagen för kommuninvånare, verksamheter och besökare i Ronneby, är ett välfungerande avfallshanteringssystem viktigt. Likväl är hanteringen av avfallet, markområden och logistiken kring detta en viktig del för den fysiska planeringen.

Avfallsplanens fyra övergripande fokusområden är följande:

1. Minimera avfallets mängd
2. Öka medvetenhet
3. Renare miljö
4. Avfall som resurs

[Läs Ronneby kommuns avfallsplan 2023-2030 här](#)

Återvinningscentraler och återvinningsstationer

I dag finns det sju återvinningscentraler (ÅVC) i Ronneby.

Mängden avfall och kraven på hanteringen av avfallet ökar vilket innebär ett utökat behov av yta inom ÅVC.

Återvinningscentralen Angelskog sydost om Ronneby tätort är den största ÅVC:n i kommunen. Ytan inom Angelskog är begränsad vilket innebär att fraktioner för vissa avfall inte ryms och att kommunens mål om återbruk är svårt att uppfylla. Det finns behov av översyn av ytor och samlokalisering av övriga ÅVC. Översiktsplanen möjliggör för expansion av Angelskog.

Det finns sju återvinningsstationer (ÅVS) i Ronneby, tre av dessa finns på privat mark. Från och med 1 januari 2024 ansvarar Miljöteknik över drift och skötsel mm av dessa. Under 2024 kommer en utvärdering göras och se behovet av dessa stationer då fastighetsnära insamling av förpackningar kan ersätta behovet av ÅVS. I utvärderingen ingår också en lokaliseringstudie för att se ifall ÅVS kan flyttas till kommunal mark istället för privat mark.

Offentliga platser

Kommunen ska från och med den 1 jan 2026 ordna separat insamling av förpackningar på torg och parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Villor, flerfamiljshus samt samlokaliserade verksamheter

Kommunen får från och med 1 januari 2024 ett formellt ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll, som har anmält att de vill ha kommunal insamling. Från och med 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningsavfall vara införd. Lagkravet för villor uppfylls genom införandet av fastighetsnära insamling vilket majoriteten av villorna i Ronneby har. Vidare behöver samtliga

fastighetsägare för flerfamiljsfastigheter tillse att det finns miljörum, miljöhus eller annan uppsamlingsplats tillhörande fastigheten.

Dricksvattenförsörjning

Inriktning

- Verka för att samtliga allmänna vattentäkter ska ha vattenskyddsområden med uppdaterade skyddsföreskrifter.
- Vattenskyddsområden bör i minsta möjliga mån exploateras.
- Kommunen verkar för att föreslagna nya större bebyggelseområden ska kopplas till det kommunala vatten- och avlopps nätet.
- Med hänsyn till klimatförändringar behöver kommunen utreda och säkerställa vattenverkens kapacitet i förhållande till bebyggelseutvecklingen.
- Nya etableringar i kustzonen ska utredas med hänsyn till kommande klimatförändringar och i första hand lokaliseras till platser som har eller planeras få kommunal vattenanslutning.
-

Dricksvattnet är vårt viktigaste livsmedel och är samtidigt en hotad resurs. Samhällsutvecklingen och pågående klimatförändringar innebär utmaningar för dricksvattenförsörjningen i form av längre torrperioder och kraftiga skyfall kan komma att hota tillgången. Framför allt finns det risk för att dricksvattnet förorenas för längre eller kortare perioder. Det bästa sättet att skydda en vattentäkt är att inrätta vattenskyddsområde som vanligen omfattar hela tillrinnings- eller avrinningsområdet.

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan) antagen 2024-11-28, här:

Säkerställa tillgången till dricksvatten

I Ronneby kommun finns vattenskyddsområden i Backaryd (Bäckasjön och centralt), Belganet, Bräkne-Hoby, Karlsnäs,

Eringsboda, Hallabro och Leråkra. Dessa är fastställda av Länsstyrelsen i Blekinge län. Även vattenskyddsområdet för Karlskrona kommun, norr om Johannishus har fastställts. Vattenfrågorna, såväl ytvatten som grundvatten, är ett mycket stort mellankommunalt intresse.

Till varje vattenskyddsområde finns föreskrifter som redovisar identifierade risker för vattenresursen och begränsar verksamhet för att förebygga att problem uppstår inom vattenskyddsområdet. Det kan innebära vissa inskränkningar för hur boende får använda marken eller vilka verksamheter som får bedrivas. Till exempel kan uppställning och tvättning av fordon, bergvärme och spridning av gödsel och bekämpningsmedel vara förbjudna åtgärder inom ett vattenskyddsområde.

Utöver befintliga vattenskyddsområden är Listerbyån och dess avrinningsområde samt Listersjön är en viktig resurs för dricksvatten. De används idag som dricksvattentäkt genom förstärkning av grundvattenresursen Johannishusåsen vid Leråkra och Djurtorp. Ån och sjön omfattas inte av vattenskyddsområde.

Som ett komplement till att säkerställa tillgången på dricksvatten i kommunen är även effektiv användning av dricksvattnet en viktig aspekt. Det gäller allt från att minska vattenförbrukning per person och att minimera läckage i ledningssystem till att skapa effektivare bevattningsmetoder i jordbruket samt effektivisering och återanvändning av vatten i industrisektorn.

För att säkra dricksvattentillgången pågår förstärkningsåtgärder och fler är planerade:

- Det pågår utbyggnad av anläggning och förstärkningsarbete på ledningsnätet mellan Kallinge, Ronneby och Bräkne-Hoby med målet att skapa överföringsmöjligheter av dricksvatten mellan orterna och på så sätt skapa redundans för att en större vattentäkt skulle kunna utgå vid driftstörningar.

- Det pågår ett arbete för att försörja Eringsboda samhälle från centralorten.
- Planer finns för både reserv- och nödvattenförsörjning.
- Förnyelse av befintligt ledningsnät pågår och följer den förnyelsetakt som Svenskt Vatten redovisar krävs.

Sårbarhet vid klimatförändring

Pågående klimatförändringar är en utmaning för dricksvattenförsörjningen bland annat genom högre vattentemperaturer, förändrade mönster för avrinning, avdunstning och grundvattenbildning. Vid skyfall, stormar, höga flöden och översvämningar kan föroreningar och organiskt material förorena råvattnet som ska beredas till dricksvatten. Närheten till kust innebär ökad inträngning av ytvatten med höga salthalter, havsnivåhöjningen och sjunkande grundvattennivåer ökar dessutom risken för detta. Även låglänta områden inom kommunen är sårbara. Detta beskrivs vidare i [VA-planen \(antagen 2024-11-28\)](#).

Områden som identifierats som känsliga för höjda havsnivåer har ansetts ha högre behov av kommunalt VA. Arbete har utförts och pågår kontinuerligt för att anpassa VA-systemet i sin helhet mot klimatförändringar. Exempelvis har ledningssystemet anpassats för att skyddas mot höga nivåer i Ronnebyån. Även vid Karlsnäs grundvattentäkt har anpassning skett mot höga nivåer i Ronnebyån.

Hushåll som använder egna brunnar är mer sårbara vid klimatförändringar. I Ronneby kommun har drygt 4 000 personer egen brunn.

I kommunens [Strategi för bostadsförsörjning](#) finns ett tillväxtmål att öka med cirka 170 invånare årligen fram till 2045. Detta motsvarar en ökning med cirka 12 %. Av tillståndsgivna uttagsmängder för råvatten så utnyttjas endast 40–75%, varpå de befintliga råvattentäkterna bör kunna försörja den tillkommande befolkningen. Det är däremot inte en självklarhet att de nuvarande vattentäkterna verkligen kan leverera mer än dagens uttagsmängder till följd av klimatförändringarnas

påverkan på råvattnets kvalitet och kvantitet.

Flergenerationsperspektivet måste beaktas och frågan om möjliga/realistiska framtida uttagsmängder bör utredas vidare. Kommunens dricksvattenverk har idag kapacitet att rena 40–100% av tillståndsgivna uttagsmängder, vilket innebär att verken behöver byggas ut för att kunna tillverka dricksvatten motsvarande tillståndsgiven uttagsmängd.

Avlopp

Inriktning

- Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till recipienter.
- Dagvatten bör i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta spillvattennätet.
- Större utbyggnadsområden ska kopplas på det allmänna ledningsnätet för vatten och avlopp.
- Kommunen ska verka för ökad kapacitet för reningsverk med begränsad kapacitet.
- Kommunen ska verka för att avhjälpa undermåliga enskilda avlopp med hjälp av fortlöpande tillsyn.
-

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan) antagen 2024-11-28 här.

Avloppsreningsverk

Miljöteknik har för närvarande sex avloppsreningsverk (ARV) samt en mindre avloppsanläggning i form av en markbädd som återfinns i Galtsjön. De fyra nordliga avloppsreningsverken i Backaryd, Belganet, Eringsboda och Hallabro försörjer sina respektive orter.

Verket i Bräkne-Hoby försörjer utöver centralorten med omnejd även områden söderut ner till Järnavik. Bräkne-Hoby kommer även att försörja de områden söderut och norrut som beräknas anslutas till allmänt VA enligt tidigare VA-plan.

Rustorpsverket försörjer Ronneby, Kallinge, Johannishus, Listerby, Saxemara samt områden söder, väster och sydöst om Ronneby. Även Rustorpsverket kommer att försörja fler områden allteftersom områden med enskilt VA kopplas på. Det gäller kuststräckan västerut och österut.

Verken är i dag relativt lågt belastade, rent föroreningsmässigt, och med nuvarande krav finns utrymme för ytterligare belastning på samtliga verk med undantag för Bräkne-Hoby. Dock är belastningen hög vid större regn och under blöta perioder, då de belastas av tillskottsvatten.

Avloppsledningsnät

Spill- och dagvatten kan ledas bort i kombinerade system eller i duplikatsystem. Merparten av dagvattensystemen i Ronneby kommuns tätorter är duplikatsystem, vilket innebär att dagvatten leds i separat rörledning eller i öppna system som exempelvis diken. Duplikatssystemet minskar risken för källaröversvämning och bräddning av ledningsnätet.

Normalt ska spillvattenledningar inte vara påverkade av övrigt vatten, s.k. tillskottsvatten. Med ökade nederbördsmängder och stigande havsnivåer får ledningsnätet en ökad belastning av tillskottsvatten. Det innebär ökade risker för bräddning av avloppsvatten i reningsverk och ledningsnät samt ökade risker för översvämningar.

Tillskottsvatten och därmed belastningen på avloppsledningsnätet kan minskas genom separerade ledningar och öppna dagvattensystem. Utöver dessa åtgärder finns ett stort investeringsbehov för att förnya befintligt ledningsnät och då också minska risk för tillskottsvatten och läckage från ledningsnätet.

Dagvatten

Inriktning

- Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till recipienter.

- Dagvatten bör i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta ledningsnätet.
- Minimera de negativa effekterna av skyfall på den byggda miljön genom att reservera ytor för dagvattenhantering och bevara eller tillskapa mångfunktionella ytor som tillfälligt kan översvämmas.
- Natur- och grönområdenas betydelse för dagvattenhantering ska beaktas vid planläggning och exploatering.

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan), inkl. Dagvattenplan, antagen 2024-11-28, här.

Dagvatten utgörs av regn- och smältvatten från tak och andra hårda ytor. Dagvatten kan skölja med sig föroreningar och orsaka översvämningar. Orenat dagvatten i stadsmiljö förorenar sjöar och vattendrag och påverkar växt- och djurliv negativt, medan renat dagvatten kan utnyttjas som en positiv resurs i samhället. En viktig del av dagvattenhanteringen är därför att minska föroreningsbelastningen på recipienterna samt att förebygga översvämningar. I detaljplaneskedet behöver det redovisas att en betydande påverkan på vattenförekomster inte riskeras vid genomförandet.

Grönområden och vegetation i och runt tätorter minskar trycket på dagvattenhanteringen. Vegetation både renar vattnet och ger en buffringseffekt som mildrar såväl torka som kraftiga regn. Med ökad hårdgjord yta ökar mängden dagvatten som inte naturligt infiltrerar vid nederbörd och därmed risken för översvämningar och föroreningsproblem. Klimatförändringarna med ökade nederbördsmängder och en högre frekvens häftiga regn kan öka dessa problem ytterligare.

Skyfall och skyfallskartering

Ronneby kommun har låtit ta fram en skyfallskartering som visar effekterna av 10-, 20-, 30-, 50- och 100-årsregn. Ronneby kommuns ledningsnät för dagvatten är idag inte dimensionerat för framtida flöden och effekterna av fler och kraftiga skyfall är påtagliga. Hänsyn till skyfall har tagits vid utpekande av nya områden för bostäder och verksamheter. Samtidigt reserveras

ytor för skyfall där vatten naturligt samlas och intilliggande befintlig bebyggelse kan skyddas.

Ta del av skyfallskarteringen i karta (100-årsregn) och läs mer om skyfall och klimatförändringar i avsnitt [3.3 Klimat](#).

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan), inkl. Skyfallsplan, antagen 2024-11-28, här

I Ronneby kommun är framförallt tätorterna beroende av att värna grönområden för omhändertagande av dagvatten. Därför ska exploatering av gröna ytor i staden ske restriktivt.

Dagvatten från mark inom detaljplan räknas som avloppsvatten och ska därför avledas och renas eller tas om hand så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Fler och intensivare skyfall kan innebära ökade risker för att avloppsvattnet bräddar och förorenar vattendrag i kombinerade system där dagvatten och spillvatten leds i samma ledning till reningsverket. Genom att separera dagvatten och avlopp, dimensionera ledningarna för högre flöden samt att minska mängden avloppsvatten genom ny teknik kan problemen minska. Det är också av stor vikt att dagvatten i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte tillförs avloppssystemet.

5.1.10 Energi

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Säkerställa drift av samhällsviktig verksamhet vid händelse av kris och effekter av klimatförändringar.
- Säkerställa elnätens kapacitet tidigt i planeringen.
- Verka för att minska användningen av energi och öka andelen förnyelsebar energi.
- Vid planläggning ska behov av förnyelsebar energiproduktion och lokal lagring beaktas.
- Hänsyn behöver tas till Försvarsmakten, Ronneby Airport och Trafikverkets anläggningar vid uppförande av solcellsanläggningar.
- Verka för att större solcellsanläggningar etableras i närhet av regionnätet.

Samhället är beroende av att det finns en robust och tillräcklig energiförsörjning. Sverige ska ställa om till 100 procent förnybar och fossilfri elproduktion 2040. Detta kräver omfattande omställningar av sättet att använda och producera energi. Utmaningen är också att minska och effektivisera förbrukningen i ett allt mer elintensivt samhälle.

En hög efterfrågan på energi, ett mer elintensivt näringsliv och en förväntad befolkningstillväxt inom kommunen och i Blekinge ökar behovet av mellankommunal och regional planering.

Idag används mer energi än vad som produceras i Blekinge. Produktion av hållbar energi inom länet behöver därför öka. Elektrifiering är huvudspåret för den gröna omställningen vilket innebär en snabbt ökande elanvändning. Den gröna omställningen innebär också en produktionsförändring där tidigare elkonsumenter också blir elproducenter och att elproduktionen blir ojämn eftersom vi inte kan förutse exakt när sol- och vindkraft producerar som bäst. Tekniska lösningar och flexibilitet i elnätet är viktiga komponenter för att använda elnätet mer effektivt.

För att möta efterfrågan på energi för befintliga och framtida industrier, verksamheter och bostadsområden är energiproduktion nära konsumtion liksom lagring av energin en del av att skapa en mer robust och hållbar energiförsörjning. Lokal lagring av energi kan minska risken att störa balansen på

elnätet. Ett mer elintensivt samhälle kräver också anläggningar för både produktion och lagring vilket kan innebära ett ökat behov av ytor.

Ytterligare en utmaning är elektrifieringen inom transportsektorn där transporter går från att drivas med fossila bränslen till biodrivmedel och el. Det medför inte bara behov av ökad elproduktion utan även av ytterligare nätkapacitet.

Vad gäller utbyggnad av solkraft finns det stor potential till utveckling i kommunen, hänsyn behöver dock tas till Ronneby Airport, Försvaret och Trafikverkets anläggningar. Solceller kan byggas både på tak och andra skuggfria ytor, både i stor och liten skala. Möjligheten att kombinera solceller med annan användning så som jordbruk och parkeringsytor eller inom svårt förorenade områden med begränsad annan användning möjliggör för en mer effektiv markanvändning. Etablering av större solcellsparker är att föredra i närheten av regionnätet.

Med hänsyn till försvarets intressen finns det få lämpliga platser för ny vindkraft i Ronneby kommun. I Ronneby finns det 10 vattenkraftverk placerade främst i Ronnebyån. Mängden el som de producerar varierar från år till år beroende på tillgång på vatten. Vattenkraft är viktig då den genererar el året om och är reglerbar. Vattenkraftverken kan då användas för att balansera svängningar i efterfrågan. Potentialen att öka produktionen på årsbasis är dock begränsad. Även om vattenkraften är förnybar finns konflikter då kraftverken utgör hinder för vandrande fiskar och skapar uppdämda passager där det tidigare varit strömmande vatten, vilket ger en förlust av biotoper.

Elnätets uppbyggnad

Elnätet består av tre nivåer: transmissionsnätet (före detta stamnätet), regionnätet och lokalnätet.

Transmissionsnätet, som tidigare kallades för stamnätet transporterar elen långa sträckor med höga spänningsnivåer, 400 eller 220 kilovolt (kV). Transmissionsnätet transporterar elen från norr till söder, från de stora kraftverken till

regionnäten. Anslutningspunkter för Blekinge sker huvudsak på två platser; i Nybro och Hemsjö.

Elnäten i Blekinge består främst av region- och lokalnät. E.ON Energidistribution är regionnätsägare i Blekinge. Regionnätet transporterar elen mellan transmissionsnätet och lokalnätet. Eftersom elen inte ska överföras lika långt är spänningen i regionnäten lägre än i transmissionsnätet. Regionnätet använder vanligtvis spänning på 130 kilovolt (kV). De lokala nätägarna i Ronneby kommun är Ronneby miljö och teknik, E.ON, Rödeby energi samt Kraftringen AB. I lokalnäten är spänningen på 40 kilovolt (kV) eller lägre.

Skyddsavstånd gäller för bebyggelse i närhet av lokalnät, regionnät och transmissionsnät. Nätägare och förvaltare ska alltid konsulteras.

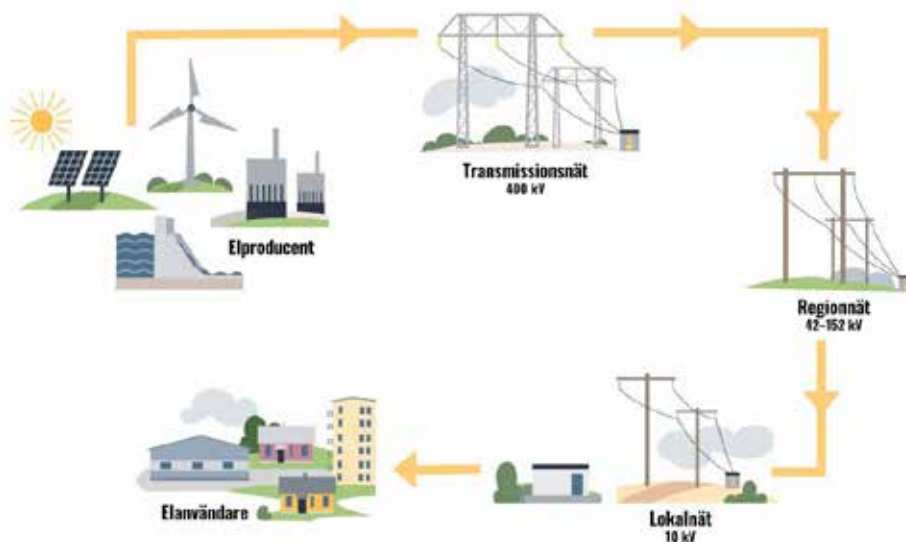

Illustration på hur elnätet är uppbyggt. Bildkälla: Energimarknadsinspektionen

[Klicka här för att läsa mer om Elförsörjning i Blekinge.](#)

Fjärrvärme

Inriktning

- Verka för ett centralt fjärrvärmeverk med förbränning från övriga kommuner i Blekinge.
- Öka anslutningsgraden till fjärrvärmenätet.

Fjärrvärmenätet är idag väl utbyggt i Ronneby stad och svarar för cirka 75 % av värmebehovet. Fjärrvärme finns även i Kallinge och Bräkne-Hoby. Fjärrvärmen kommer nästan enbart från förnyelsebara bränslen.

De sex befintliga fjärrvärmeverken i kommunen är delvis utdaterade och har begränsad kapacitet. För en mer effektiv hantering av fjärrvärmen i kommunen kan en ny central anläggning anläggas och samtidigt koppla samman Bräkne-Hobys och Ronnebys befintliga fjärrvärmenät. På sikt innebär det att de flesta befintliga verken kan ersättas efterhand och att endast ett mindre antal av de befintliga verken blir kvar. En central fjärrvärmeanläggning ökar robustheten i systemet likväl som det kan effektivisera verksamheten. Med en ny central anläggning kan ytterligare utbyggnad av fjärrvärmenätverket ske och även ersätta befintliga mindre miljövänliga uppvärmningssystem. Utbyggnad av fjärrvärme frigör även kapacitet i elnätet och minskar elanvändningen genom att ersätta t.ex. värmepumpar.

5.1.11 Näringsliv, handel och service

Se kartbilaga- Karta 5.1.11

Avsnittets koppling till Agenda 2030

KONKURRENSKRAFT
OCH TILLVÄXT

LEVANDE LANDSBYGDER

EFFEKTIVARE
INFRASTRUKTUR

HÅLLBAR BEBYGGELSE-
UTVECKLING

HÖGA UPPLEVELSEVÄRDEN

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Tillgodose behovet av mark för nyetablering, utveckling och tillväxt i attraktiva lägen.
- Utveckla Ronneby centrum till en attraktiv stadskärna för både boende, besökare och näringsidkare.
- Verka för förtätning, komplettering och förädling inom befintliga handels- och verksamhetsområden.
- Ronneby kommun ska långsiktigt bidra till att möta arbetslivets kompetensbehov.

Ronneby kommun är attraktivt för att etablera och driva företag och verksamheter. Ett välfungerande och växande näringsliv är en viktig faktor för tillväxt i kommunen. Det innebär att kommunen behöver ha god planberedskap för att kunna tillgodose varierade behov vad gäller läge och storlek för framtida etableringar. Företagshotell och inkubatorer är också viktiga för att i framtiden erbjuda flexibla, småskaliga och

kreativa miljöer som kan anpassas efter de växande företagens behov.

Att kommunen har god planberedskap och kan erbjuda mark som möjliggör för expansion och nyetableringar är en viktig del för näringslivets fortsatta tillväxt. Kommunen behöver också kunna erbjuda mark för centralt belägna industrier och verksamheter som är i behov av mer yta eller tillgång till bättre infrastruktur och effektivare kommunikationer.

Tätorternas centrum utgör goda lägen för kontor och tjänsteföretag. Handel och företag med mycket personal eller många kunder bör lokaliseras nära kollektivtrafik och gång- och cykelstråk.

Transportintensiva företag och verksamheter i behov av stora markytor lokaliseras med fördel utmed kommunikationsstråken E22 och RV 27. Intill och inom befintliga verksamhetsområden kan ytterligare etablering ske och skapa kluster vilket gynnar samverkan, konkurrens och utveckling. Dessutom utnyttjas befintlig infrastruktur. Verksamhetsetableringar utmed riksväg 27 och E22 kommer sannolikt ge utökade trafikflöden och behöver ses i ett sammanhang. Nya verksamhetsområden kan kräva utbyggnad av VA och beroende på typ av etableringar, även utökad kapacitet i elnätet, vilket måste beaktas tidigt i planeringen.

Utökning av externhandel föreslås i anslutning och i närheten av befintliga externhandelsetableringar. Komplettering inom befintligt externhandelsområde bör utredas för att möjliggöra en effektivare markanvändning. Utvecklingen inom e-handeln går fort och innebär förändrade handelsvanor och transportbehov. Fler direktleveranser till kund eller utlämningsställen ställer krav på nya logistiklösningar.

För att stärka den lokala handeln och skapa ett mer attraktivt centrum i Ronneby är viktigt, fler bostäder i centrum kan bidra till mer liv och rörelse. Etableringen av ett museum av internationellt intresse i Ronneby stadskärna förväntas ge nya strömmar av besökare både nationellt och internationellt.

Efterfrågan på logi, service och andra upplevelser i närområdet förväntas öka vilket innebär fler arbetstillfällen till kommunen och regionen.

Generella satsningar inom Försvarsmakten och Sveriges inträde i NATO kan både i närtid och i framtiden skapa flera arbetstillfällen inom flygflottiljen såväl som för underleverantörer och lokala service- och tjänsteföretag i Ronneby kommun och i regionen. Utöver arbetstillfällen kan Försvarsmaktens verksamhet kräva större ytor.

Likväl som en god planberedskap är kompetensförsörjningen en viktig del för näringslivets tillväxt och en positiv befolkningsutveckling. För att kunna erbjuda arbetstillfällen till kommuninvånare och attrahera arbetskraft genom nyinflyttning krävs satsningar på riktade utbildningar och entreprenörskap för unga. Det krävs även regional samverkan, effektivare infrastruktur och kommunikationer liksom fler attraktiva boendeanternativ, höjd utbildningsnivå, mer differentierad arbetsmarknad, attraktiva tätorter och en god kommunal service.

5.1.12 Besöksnäring

Avsnittets koppling till Agenda 2030

HÖG LIVSKVALITÉ

LIVSKRAFTIG NATUR

HÖGA UPPLEVELSEVÄRDEN

KONKURRENSKRAFT
OCH TILLVÄXT

LEVANDE LANDSBYGDER

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Verka för ett balanserat årshjul med förlängd säsong för besöksnäringen.
- Stärk, utveckla och möjliggör för attraktiva besöksmål, aktiviteter och evenemang i hela kommunen och som tilltalar flera åldersgrupper.
- Utveckla viktiga platser för besöksnäringen och värdekärnor för friluftsliv med utbyggd service och kommunikationer.
- Utveckla Ronneby och Blekinge till en destination för besöksnäringen gentemot den nationella såväl som den internationella resenären.

Besöksnäringen är en snabbt växande näring där Ronneby och Blekinge har en stor tillväxtpotential. Utvecklingen av besöksnäringen har varit positiv sedan några år tillbaka och den förväntas fortsätta. Höga temperaturer under sommarsäsong i

södra Europa förväntas bidra till att en ökad andel inhemska turister, men också en ökning av utländska turister. De flesta besökarna kommer till Ronneby under sommarsäsongen och även om högsäsongen de senaste åren blivit längre finns en obalans i årshjulet gällande besöksnäringen. Det krävs ett fortsatt arbete för att få en balanserad och hållbar besöksnäring året runt.

Det är viktigt att på ett hållbart sätt lyfta fram och fortsätta utveckla det som är unikt för Ronneby. Besöksnäringen har också betydelse för inflyttning och nyetableringar och är ett sätt att visa upp Blekinge och Ronneby för framtida nya invånare, medarbetare, företagsetableringar och studenter. Många kommer till Ronneby kommun för att besöka Ronneby Brunn och Brunnsparken vars ytor skulle kunna användas än mer för evenemang riktade mot en bred målgrupp. Ronnebys historia liksom omkringliggande kulturhistoriska miljöer intresserar. Fler och utvecklade samarbeten mellan lokala entreprenörer, kultursektorn med flera kan bidra till höga upplevelsevärden som tilltalar flera besökare. Det är av vikt att kunna nå våra besöksmål via kollektivtrafik och gena gång- och cykelvägar.

Ett nytt museum av internationellt intresse, Gribshunden museum, i Ronneby, kommer stärka besöksnäringen i Sydöstra Sverige och Ronneby blir en viktig nod för besöksnäringen. Gribshunden museum kommer att bli ett besöksmål som förlänger säsongen för övriga besöks- och servicenäringar. Etableringen av ett museum centralt i staden förväntas ge nya strömmar av besökare både nationellt och internationellt. Ökat antal besökare kommer bidra till ett mer levande centrum, ökad efterfrågan på logi och andra upplevelser i närområdet.

Ronnebys natur är en tillgång och naturturismen har stor potential att utvecklas ytterligare. Det ska vara enkelt att på egen hand eller genom arrangerade aktiviteter upptäcka skärgård, skog- och naturområden. Järnavik, Karlsnäs och Brunnsparken pekas ut som särskilt intressanta platser för friluftsliv och naturturism. Genom att kanalisera besökare till valda platser med utbyggd service kan känsliga oexploaterade

områden värnas. Samexistens mellan ekologiska värden, besöksnäring och rekreation är också en viktig aspekt att beakta.

Förverkligandet av en kustnära cykelled och en vandringsled i Blekinge genom Ronnebys vackra natur, landsbygder och tätorter medför många positiva effekter. Det är klimatsmart, främjar folkhälsan samt genererar ökade intäkter för näringsidkare och möjliggör nya satsningar längs leddsstråken.

Ett ökat antal besökare till staden, naturområden och gästhamnar ställer krav på bland annat logi, tillgänglighet, toaletter, parkering och laddinfrastruktur.

Hänsyn behöver tas till effekten av klimatförändringar och insatser för att bevara och stärka besöksnäringen i utsatta lägen kommer behövas.

5.1.13 Social hållbarhet

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Komplettera bostadsutbudet i kommunens olika delar så att variationen av bostadstyper och upplåtelseformer ökar inom befintliga och nya bostadsområden.
- Säkerställa tillgängligheten till bostadsnära natur, offentliga platser och mötesplatser.
- Trygghetsskapande åtgärder ska beaktas vid ny- eller ombyggnation av bostäder och offentlig miljö.

Ett socialt hållbart samhälle innebär ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god folkhälsa, utan orättfärdiga skillnader. Det handlar om att skapa ett inkluderande samhälle där människors lika värde står i centrum, där människor känner tillit och förtroende till varandra, hög tolerans, delaktighet och inflytande i samhällsutvecklingen. Social hållbarhet omfattar i ett planeringsperspektiv bland annat en allsidigt sammansatt social struktur i bostadsområden med tillgänglighet och en närmiljö som främjar trygghet, kontakt och gemenskap, liksom ett mångsidigt socialt liv.

I Ronneby finns det idag stora sociala och ekonomiska skillnader som bidrar till ojämlika livsvillkor och segregation, vilket i sin tur bidrar till en känsla av otrygghet, bristande tillit och samhörighet. Den fysiska planeringen kan identifiera och stärka sociala aspekter som mångfald, trygghet, jämställdhet och tillgänglighet och vi kan utveckla boende- och livsmiljöer som minskar och motverkar segregation.

[Klicka här för att läsa mer om Ronneby kommuns arbete med social hållbarhet i Hållbarhetsstrategi för Ronneby kommun 2022-2025](#)

Jämlika och jämställda villkor

Inriktning

- Öka integrationen genom god tillgång och tillgänglighet till miljöer som främjar social inkludering såsom bostadsnära natur och sociala mötesplatser.
- Motverka trångboddhet.
- Kompensera ojämlika livsvillkor och se till att de inte förstärks.
-

Ett jämlikt och jämställt samhälle utgör grunden för en positiv samhällsutveckling. Det handlar om att alla ska ha samma makt och möjlighet att forma samhället och sina egna liv. De sociala och ekonomiska skillnader som finns i Ronneby bidrar till ojämlika livsvillkor och segregation.

Tillgång till boende och boendemiljön är en central fråga, likväl är tillgången till service, skola och fritidsaktiviteter väsentlig. Den byggda miljön har därmed stor påverkan på människors möjligheter att vistas, besöka eller delta i olika sammanhang. För att motverka segregation är det viktigt att den fysiska miljön främjar möten mellan olika grupper. Offentliga miljöer så som bibliotek, platser för kultur, fritidsgårdar och idrottsanläggningar möjliggör för människor att träffas. Genom att utforma utemiljöer som binder samman platser och

överbryggar barriärer skapas stråk av mötesplatser som stärker de sociala sambanden.

För att främja social sammanhållning är det också viktigt att det finns en blandning av bostadsformer inom ett bostadsområde. Det skapar en grund för att människor med olika bakgrund ska träffas och utveckla sociala relationer som bygger tillit och skapar trygghet. Det innebär att kommunen vid beslut om exempelvis bostadsutveckling, offentlig service eller utformningen av offentliga platser spelar en viktig roll för ett mer jämlikt, jämställt och inkluderande Ronneby.

Tillgänglighet och delaktighet

Inriktning

- **Universell utformning ska tillämpas.**
- **Verka för kommuninvånarnas deltagande och delaktighet av samhällets utveckling.**

Alla människor har rätt att vara en del av samhället och kunna använda det. Samhället bör därför vara tillgängligt för alla och utformas utifrån människors behov. När vi utformar samhället tillgängligt ökar möjligheten till delaktighet. Att uppnå ett tillgängligt samhälle handlar både om att utgå från universell utformning och att åtgärda befintliga brister i tillgängligheten. Genom att använda principen om universell utformning skapas lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början.

Trygghet

Inriktning

- **Platser som upplevs otrygga behöver analyseras och gestaltas för att öka säkerheten och tryggheten.**
- **Kommunen ska planera för blandad bebyggelse och flera funktioner som befolkar områden under större delar av dygnet.**

Ronneby ska vara en trygg och säker kommun att bo, besöka och verka i. Samhällets offentliga rum ska vara och upplevas öppna, trygga, väl omhändertagna och attraktiva för alla som bor, verkar eller vistas här under alla tider på dygnet. Detta är viktigt eftersom livsmiljön påverkar människor i deras vardag. För att nå dit behöver vi bland annat arbeta både trygghetsskapande och brottsförebyggande.

Det finns ett samband mellan fysisk miljö, brottslighet och otrygghet. När det gäller brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser med utgångspunkt i den fysiska miljön visar forskning att fysiska miljöer kan planeras, konstrueras och modifieras enligt utformningsprinciper som minskar möjligheter till brott och ökar tryggheten - så kallad situationell brottsprevention. Att enbart förändra den fysiska miljön räcker sällan för att förhindra eller förebygga brott och orosstörningar, men har betydelse i hanteringen av den faktiska och den upplevda tryggheten.

Genom trygghetsskapande åtgärder så som förbättrad tillgänglighet, belysning, orienterbarhet och aktivering av obefolkade platser kan känslan av trygghet öka samtidigt som det minskar möjligheten att osedd begå brott.

Trygghetsskapande åtgärder med belysning kan behöva ta hänsyn till nattaktiva djur och anpassas därefter.

Hälsa och välbefinnande

Inriktning

- Främja gång- och cykeltrafiken mellan och inom tätorterna.
- Stärka och främja tillgången till en aktiv och meningsfull fritid för alla kommunens medborgare.

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken har ett tydligt fokus på jämlik hälsa. Målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Hälsan är generellt god bland befolkningen i Ronneby, men det finns skillnader i såväl psykisk som fysisk hälsa mellan könen och olika socioekonomiska grupper. Arbetet med att främja hälsa och förebygga ohälsa har en nyckelroll för individens livskvalitet och Ronnebys utveckling.

Genom samhällsplaneringen kan vi skapa förutsättningar och miljöer som främjar hälsa och välbefinnande. En god bebyggd miljö innebär tillgång till natur och gröna ytor. Dessa främjar och uppmuntrar till hälsosamma levnadsvanor genom bland annat rekreation, aktivitet, spontana möten och återhämtning.

Barnrättsperspektivet

Inriktning

- Arbeta aktivt med kunskapsöverföring mellan olika tjänstepersoner och förvaltningar för att säkerställa att barnrättsfrågor efterlevs från planeringsskede till genomförande och förvaltning.
- Potentiella målpunkter för barn och unga behöver lyftas fram vid planering, genomförande och förvaltning.
- Verka för barn och ungas deltagande och delaktighet av samhällets utveckling.

FN:s konvention om barnets rättigheter är grunden för vårt arbete med att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses. Det innebär att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Varje barn har också rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör dem. Inhämtning av barnets åsikt och beaktan av barnets åsikt ska göras i förhållande till dess ålder och mognad.

Barnrättsperspektivet ska vara en naturlig del av hela samhällsbyggnadsprocessen från idé till genomförande och förvaltning samt genomsyra hela kommunens verksamhet. Barns rätt till en tillräckligt säker men samtidigt spännande och utvecklande miljö är inte endast en fråga för mindre fysiskt avgränsade platser såsom en skolgård eller en park. Lokaliseringen av och sambanden mellan olika platser som barn

och unga använder kan vara avgörande för hur de kan använda sin närmiljö. Det innebär att kommunen vid beslut om exempelvis bostadsutveckling, placering av skolor eller förändringar som kan påverka barn och ungas målpunkter, likväl hur planerade värden säkerställs i genomförandet och sedan bibehålls genom skötsel och förvaltning spelar en viktig roll för barn och ungas förutsättningar i Ronneby.

Ta del av Barnkonsekvensanalysen... "Prövning av barns bästa" av översiktsplanen i avsnitt 8. Konsekvenser.

5.1.14 Skola och utbildning

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktningar

- Vid planering av nya bostadsområden ska ytor för förskola och skola säkerställas tidigt i processen med utgångspunkt i kommunens demografi och utveckling.
- Kommunala lokaler ska utformas flexibelt, så att de kan omvandlas i takt med den demografiska utvecklingen.
- Säkerställa en trygg och säker skolväg för oskyddade trafikanter.
- Ronneby kommun ska långsiktigt bidra till att möta arbetslivets kompetensbehov.

Skolan är en central plats för barn och unga i Ronneby kommun. Det är en mötesplats som ska understödja det pedagogiska arbetet och skapa goda förutsättningar för studiero, god hälsa, utveckling, trivsel, trygghet och stimulans.

Genom att erbjuda skola och utbildning av hög kvalitet och på platser i kommunen som underlättar invånarnas vardag, det vill säga i närhet av bostadsbebyggelse och utmed säkra kommunikationsstråk, kan Ronneby kommun fortsätta attrahera barnfamiljer.

Barn och ungas möjligheter att på egen hand förflytta sig är viktigt och ökar ju äldre barnet blir. Att skapa samband mellan bostäder, förskola, skola och säkra trafiklösningar och gång- och cykelstråk är väsentligt. Är skolvägen trygg för oskyddade trafikanter vågar fler föräldrar låta sina barn gå eller cykla till skolan vilket leder till mindre trafik och en tryggare miljö i skolans närmiljö.

För att möta befolkningsökningen under mitten av 2010-talet har det byggts både nya grundskolor och förskolor i kommunen. Tillskottet är positivt, men det finns fortfarande lokaler som inte är ändamålsenliga för att bedriva verksamhet i. Genom nya flexibla och tillgängliga lokaler kan krav från pedagogik i ständig förändring och en förändrad befolkningstillväxt och demografi mötas. Byggnader och utomhusmiljöerna ska präglas av hälsosamma materialval. Utomhusmiljöerna behöver gestaltas på ett sätt som tillgodoser behoven hos olika åldrar och vara så pass rymliga att de kvaliteter som behövs för en varierad lek- och lärmiljö ryms och inte slits ner. Läs mer i funktionsprogrammet för förskola och skola.

5.1.15 Kultur och fritid

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Verka för ett rikt kultur- och fritidsutbud som är tillgängligt för alla oavsett funktionsförmåga och socioekonomiska förutsättningar.
- Verka för goda möjligheter till en aktiv fritid året runt.
- Värna och utveckla idrottsplatser och frilufts- och grönområden.
- Verka för en mångfald av aktiviteter och mötesplatser som tilltalar flera.

Att främja en aktiv och meningsfull fritid för alla är en investering för att bygga ett hållbart Ronneby. Tillgången till en aktiv och meningsfull fritid har en positiv påverkan på kommunens attraktionskraft. Offentliga miljöer så som bibliotek, platser för kultur, fritidsgårdar och idrottsanläggningar möjliggör för människor att träffas. Närheten till naturen och utbudet av aktiviteter i Ronneby skapar goda förutsättningar för en aktiv fritid året runt.

Ronneby har ett starkt kulturliv med många aktiva kulturföreningar. I Kulturcentrum Ronneby konsthall finns en av södra Sveriges största konsthallar, som också fungerar som scen för musik och andra kulturarrangemang. Platsen är en viktig mötesplats där det lokala, regionala, nationella och internationella kultur- och konstlivet samagerar.

Etableringen av Gribshundens museum som är av internationellt intresse i närheten av Kulturcentrum möjliggör för området att utvecklas ytterligare.

Tillskottet av utegym och spontanidrottsplatser de senaste åren är positivt, utöver detta efterfrågas konstgräsplaner på fler platser i kommunen. Många av kommunens idrottsanläggningar är gamla och behöver eller kommer behöva renoveras eller ersättas. Nya anläggningar kan med fördel samlokaliseras vilket ökar möjligheten att utnyttja kommunala investeringar maximalt. Samlokalisering mellan fritidslokaler och kulturlokaler skapar dessutom möjligheter till fysiska mötesplatser. Det skapar också bättre möjlighet att förse platsen med kollektivtrafik och cykelvägar.

Idrottsanläggningar, kulturverksamheter och fritidsgårdar är viktiga målpunkter för barn och unga. Det är därför viktigt att dessa målpunkter hamnar i tillgängliga och attraktiva lägen. Möjligheten att självständigt gå eller cykla till platsen alternativt åka kollektivtrafik till målpunkter för fritid och kultur är viktigt. Likväl behöver barn och ungdomar tillfrågas om vad som efterfrågas.

5.2 Geografiska områden

I kapitel 5.2 redovisas kommunens önskade målbild för mark- och vattenanvändningen år 2045. Avgränsningar och linjer på kartan är grovt ritade och är inte avsedda att vara exakta. I efterföljande processer och detaljplaner görs mer detaljerade ställningstagande.

Kommunen delas in i 9 kartområden, var och ett med en tillhörande beskrivning för området. Bräkne-Hoby och Järnavik, Johannishus och Listerby samt Backaryd och Hallabro beskrivs i ett sammanhang då de tillsammans kan stärka och komplettera varandra.

Klicka på respektive ortsnamn nedan för att komma direkt till kapitlet.

[5.2.1 Ronneby](#)

[5.2.2 Kallinge](#)

[5.2.3 Bräkne-Hoby och Järnavik](#)

[5.2.4 Saxemara](#)

[5.2.5 Johannishus och Listerby](#)

[5.2.6 Backaryd och Hallabro](#)

[5.2.7 Eringsboda](#)

[5.2.8 Landsbygderna](#)

[5.2.9 Kust och skärgård](#)

Så här läser du kartan

Varje yta har ett unikt namn i formatet "5.2.x Området", där siffrorna i början hänvisar till det kapitel i avsnitt 5.2 Geografiska områden som innehåller en beskrivning av området i textform. Till exempel återfinns alla områden märkta med 5.2.3 i den text som behandlar Bräkne-Hoby och Järnavik.

Se kartbilaga för att se mark- och vattenanvändningskartor över de geografiska områdena, teckenförklaring och beskrivning av kartorna. Kartorna läses dock bäst i digitalt format på ronneby.se/ronneby2045.

5.2.1 Ronneby tätort

Se kartbilaga- Karta 5.2.1

Ronneby är kommunens största ort och består av en blandad bebyggelse som till största del utgörs av bostäder, handel och verksamhetsområden varvade med parker och grönområden. I staden finns fritidsaktiviteter som lockar invånare från hela kommunen. Även en stor del av kommunens idrottsanläggningar är koncentrerade till staden. Ronneby har fullskalig service och ett utvecklat handelsutbud. Dagligvaruhandeln är i huvudsak lokaliserad till stadens centrum och västra infarten ut med Karlshamnsvägen. Industriverksamhet är beläget i hamnområdet och strax öster om centrum.

Ronnebyån ringlar sig genom staden på sin väg till havet och erbjuder vackra och populära rekreationsmiljöer. Järnvägen går genom staden och verksamhetsområden är lokaliserade både öster och väster om stadskärnan. I Ronneby tätort finns det både småhus och flerbostadshus i form av bostadsrätter och hyresrätter. Både karaktär och sociala förutsättningar varierar inom tätortens olika delar och det finns sociala och ekonomiska skillnader som bidrar till ojämlika livsvillkor och segregation.

Etableringen av ett museum för skeppet Gribshunden kommer ha stor inverkan på Ronneby centrum. Museet är av internationellt intresse och det förväntas ge nya strömmar av besökare. Det är av vikt att såväl de offentliga rummen som den efterfrågan på logi, service med mera som följer med besökarna utvecklas parallellt med att museet tar form. Museet planeras på den plats där Ronneby brandstation finns idag. I samarbete med det lokala näringslivet och fastighetsägare pågår ett strategiskt arbete för att utveckla Ronnebys stadskärna gällande stadsrum och mobilitet.

Tätorten omges av områden med höga naturvärden och angränsar i flera riktningar till jordbruksmark. Delar av staden ligger inom Försvarsmaktens påverkansområde för flygbuller vilket begränsar ortens utveckling västerut. Ronneby påverkas av klimatförändringar, framför allt genom havsnivåhöjningar,

skyfall och höga flöden. Höga flöden i Ronnebyån hotar en stor del av bebyggelsen och infrastrukturen i dess närhet.

[Tryck här för att läsa om Ronneby tätorts kulturmiljövärden i 3.6.5 Orternas kulturmiljöer](#)

[För att läsa mer om klimatanpassning se kapitel 3.3 Klimat](#)

Dialog

Genom medborgardialog har det framkommit önskemål om ett mer levande torg och centrum med ett mer varierat och utökat utbud av service, handel och restauranger. Tryggheten behöver öka i de centrala delarna. Bland unga efterfrågas en mötesplats i centrala Ronneby samt kollektivtrafik mellan Hulta och centrala målpunkter. En av Ronnebys största kvalitéer som många medborgare lyfter är närheten till grönområden och att dessa är viktiga att värna.

Inriktning

- Verka för ett mer varierat bostadsutbud inom orten.
- Verka för en mångfunktionell och kompletterande bebyggelse i de mest centrala delarna och förädla befintliga stadsdelar.
- Ny bebyggelsen ska förhålla sig till kulturhistorien och spegla vår nutid och därigenom stärka Ronnebys identitet för framtiden.
- Utredda möjligheter till klimatanpassning för att skydda befintlig bebyggelse och infrastruktur.
- Värna tätortsnära grönstruktur med passager till och mellan grönområden.
- Brunnsparken och Brunnsskogen ska fortsätta att utgöra grönt centrum, stärkas som värdekärna för friluftsliv och vidareutvecklas för event.
- Arbeta för ett tryggt, tillgängligt, attraktivt och levande centrum.
- Möjliggöra och utveckla gång-, cykel- och kollektivtrafik inom tätorten och vid utbyggnad av nya områden.

Utvecklad och ändrad markanvändning fram till år 2045

Funktionsblandad bebyggelse

Tätorten har potential att förtätas, förädlas och kompletteras, vilket möjliggör för attraktivt boende i stadsmiljön nära service. I centrala Ronneby stärks och utvecklas den funktionsblandade bebyggelsen. Stadens övriga bebyggelseutveckling sker i befintliga stråk som sammanstrålar i stadskärnan.

Tre större områden i de centrala delarna av staden identifieras som särskilda utvecklingsområden. Genom förädling, komplettering och funktionsomvandling möjliggörs för en blandad bostadsbebyggelse, service och olika verksamheter vilket kan utjämna sociala och ekonomiska skillnader och främja gemenskap.

Verksamhetsområdet längs med Karlshamnsvägen i **5.2.1 Västra Sörby** kan genom funktionsomvandling och försköning omvandlas till en attraktiv stadsgata med bostäder, verksamheter och handel. Karlshamnsvägen utgör en länk mellan stadskärnan och Viggensområdet och kan omvandlas till en attraktiv entré till staden.

I **5.2.1 Ronneby stad** finns möjligheter för förtätning, förädling och komplettering inom och av befintlig bebyggelse är. Genom att stärka funktioner, tillföra fler bostäder och försköna centrum skapas en tryggare, attraktivare och mer levande stadskärna för boende, besökande och näringsidkare. Etablering av Gribshundens museum centralt i staden förväntas ge nya strömmar av både nationella och internationella besökare och bidra till fler platsbildningar i östra delarna av stadskärnan.

Ett större område, **5.2.1 Västra staden**, som omfattar de västra stadsdelarna vid Äspedalen, Hjorthöjden och Persborg, pekas ut som utvecklingsområde för funktionsblandad bebyggelse. Förädling, kompletterande bebyggelse och nybyggnation möjliggör för en hållbar och en mer attraktiv och trygg stadsdel med nya bostäder och boendeformer samt service och grönområden.

Vid småbåtshamnen i **5.2.1 Ekenäs hamn** möjliggörs för utveckling av hamnområdet där service och funktion förstärks.

Utveckling av befintlig småbåtshamn vid **5.2.1 Angelskogsviken** möjliggörs. Hållbart båtägande kan möjliggöras genom laddning av elmotorer.

Bostadsbebyggelse

Huvuddelen av nya områden för bostadsbebyggelse lokaliseras söderut från stadskärnan. Dalgångarna tillsammans med höjdryggen ger landskapet en stark identitet vilket är viktigt att understödja vid framtida planering. Närhet till Brunnsparken, Ronnebyån och havet samt möjligheter till goda kollektivtrafikförbindelser ger förutsättningar för attraktiva bostadsområden.

Planeringen av nya bostadsområden ska främja en blandad bebyggelse och ökad möjlighet till olika upplåtelseformer och funktioner. Gena gång- och cykelvägar samt närhet till kollektivtrafik främjar en hållbar utveckling. Offentlig service kan inrymmas. Vid utvecklingen av dessa områden är det av vikt att beakta gröna, mörka och rekreativa stråk samt spridningsvägar.

Söder om Ronneby tätort pekas tre områden ut för bostadsbebyggelse; **5.2.1 Persborgsgölen**, **5.2.1 Västra Risatorp** och **5.2.1 Rödemosse**. Områdena syftar till att skapa attraktiva bostadsområden nära centrum i natur-, skärgårds-, rekreationsnära läge anpassat efter befintliga värden. Områdena bör förses med kollektivtrafik, gång- och cykelmöjligheter.

Bostadsbebyggelse planeras vid **5.2.1 Bussemåla** i direkt anslutning till naturreservatet Södra Brunnsskogen och i närheten av befintlig bostadsbebyggelse. Området möjliggör för en attraktiv livsmiljö med närhet till skärgård, rekreation, natur och befintlig bebyggelsestruktur.

Bostadsbebyggelse planeras på **5.2.1 Norra Aspan** respektive **5.2.1 Östra Aspan** samt vid **5.2.1 Kärragården**. Områdena ligger i nära anslutning till befintlig bostadsbebyggelse och infrastruktur samt intill ny planerad bostadsbebyggelse. Norra Aspan föreslås förses med en ny klimatanpassad bro för både gång, cykel och motortrafik över Angelskogsviken. Ytterligare

bebyggelse stärker möjligheten till utökad service och kollektivtrafik. Det natursköna området skapar förutsättningar för en attraktiv bebyggelsemiljö i nära anslutning till havet. Möjligt att delar av utpekad område fungerar som reträttområde då stora delar av befintlig bebyggelse på Aspan kommer påverkas av havsnivåhöjningar. Båtplatser i nära anslutning till befintlig småbåtshamn alternativt i närhet till ny bro över Angelskogsviken möjliggörs.

Bostadsbebyggelse planeras söder om befintlig bostadsbebyggelse i **5.2.1 Södra Påtorp** i ett naturskönt läge i nära anslutning till Soft Center. Möjlig anslutningsväg till Hamnvägen bör utredas.

Ett nytt område för bostadsbebyggelse pekas ut vid det gamla vattentornsområdet i på **5.2.1 pepparbacksberget** i närhet till stadskärnan. Området är beläget strax öster om Ronneby stadskärna i närheten av utpekad plats för Gribshundens museum.

Bostadsbebyggelse planeras längs med Gärestadsvägen vid **5.2.1 Gärestad by**. Området ingår i ett vacker natur- och kulturlandskap i övergången från stadsbygd till landsbygd och kan erbjuda ett attraktivt boende i kollektivtrafknära läge med närhet till E22 i en samlad bebyggelse.

Verksamheter

Mark för fortsatt utveckling av verksamhetsområdet Gärdet (**5.2.1 Västra och Sydöstra Gärdet, 5.2.1 Klevaberget**) pekas ut i nära anslutning till E22 längs med Karlskronavägen och på den nordvästra sidan om E22. Kommunens ambition är att kollektivtrafik mellan E22 och centrala Ronneby ska stanna vid Gärdet för arbetspendling. Trafiklösningar och naturvärden behöver studeras i ett sammanhang för hela verksamhetsområdet. Jordbruksmark tas i anspråk för väsentligt samhällsintresse.

Mark för verksamhetsområde avsett för en ny crossbana pekas ut nordväst om Ronneby i nära anslutning till E22, vid **5.2.1 Södra Kättorp**. Flertalet utredningar har genomförts i området.

Jordbruksmark tas i anspråk för väsentligt samhällsintresse.
Området påverkas av skyfall.

Verksamhetsområde i anslutning till återvinningscentralen
Angelskog (**5.2.1 Norra Angelskog, 5.2.1 Södra Angelskog**)
möjliggör för verksamheten att utvidgas. Tillfartsväg behöver
utredas med hänsyn till havsnivåhöjning.

Transportinfrastruktur

Ronneby stadskärna trafikeras till stor del av genomfartstrafik.
En ny anslutning "Norra länken" som förbinder Hultaleden och
Sörbyområdet kan minska genomfartstrafiken genom
stadskärnan. Konsekvenser behöver utredas.

Området vid Påtorp angörs idag via Soft Center vilket medför
hög trafikintensitet i området. Vid tillkomst av fler bostäder kan
en ny anslutning mellan Rönnbärsvägen och Gärestadsvägen
alternativt Hamnvägen minska trafikintensiteten i området.

För att möjliggöra för cykelpendling mellan Nättraby, via
Listerby och Ronneby föreslås Gärestadsvägen utvecklas för
gång och cykel.

För säkrare miljöer för oskyddade trafikanter föreslås gång- och
cykelväg utmed Gärestadsvägen, via Hamnvägen och
Hyndekullaleden samt Hultaleden.

En bro över Angelskogsviken för både gång-, och cykel- och
motortrafik mellan Aspan och Heabyvägen möjliggör för en
genare väg mellan Aspan och Ronneby tätort.

Närheten mellan Ronneby och Kallinge föreslås stärkas genom
en koppling för gång och cykel samt motortrafik under E22.

Väster om Ronneby centrum och Karlshamnsvägen avsätts ett
område för en genare dragning av Blekinge kustbana (**5.2.1 Mark
för att möjliggöra en eventuell framtida omdragning av
järnvägsspår**). Pågående och framtida markanvändning behöver
harmonisera och beakta möjligheten för en eventuellt ny

järnvägssträckning. [Läs mer under 5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer.](#)

En ny och delvis stärkt koppling för kollektivtrafik och gång- och cykel mellan Västra staden och Risanäs pekas ut genom föreslagna nya bostadsområden.

Delar av Ronneby tätorts infrastruktur påverkas av havsnivåhöjning, skyfall och höga flöden i Ronnebyån. [Läs mer under avsnitt Klimat 3.3.](#)

Grönområde

Befintliga grönytor ska stärkas och utvecklas med områden för tätortsnära rekreation och möten (**5.2.1 Ronneby brunnsparc-Brunnsskogen, 5.2.1 Grönaslätt-Risanäs, 5.2.1 Kalleberga hallar-Hultagölen, 5.2.1 Silverforsen-Ällegården**) . Stråk och spridningslänkar för människor och djur beaktas och utvecklas. Ökad tillgänglighet till Ronnebyån med fler bryggor för rekreation och som mötesplatser.

Friluftsliv och rekreation

Brunnsparken och Brunnsskogen pekas ut som värdekärna för friluftsliv. Utveckling av verksamheter för friluftslivets intressen och event möjliggörs.

Klimatanpassning

Ronneby tätort är utsatt för klimatförändringar framför allt genom höga flöden i Ronnebyån, skyfall och höga havsnivåer. Klimatanpassning krävs för att skydda bebyggelse, infrastruktur och verksamheter. Skyddsåtgärderna behöver integreras i stadsbebyggelsen, vara flerfunktionella, väl gestaltade och påbyggnadsbara för att inte upplevas som visuella barriärer. Skyddsåtgärderna behöver utformas på ett sådant sätt att de inte medför översvämning via nederbörd. Områden med grönstruktur och tillkomst av mångfunktionella ytor kan hantera översvämningar. Områden som är lämpliga att översvämmas planläggs som grönområde.

[Läs mer om klimatanpassning i 3.3 Klimat.](#)

Avvägning intressen

Jordbruksmark

Jordbruksmark tas till anspråk för verksamhetsområde med tilltänkt användning crossbana. Området ligger i anslutning till befintlig infrastruktur och är beläget långt från befintlig bebyggelse som kan tänkas störas av en crossbana.

Utbyggnadsområdet och tilltänkt verksamhet är av väsentligt samhällsintresse då crossbanan avser uppfylla SM-standard och kan på grund av de goda kommunikationsmöjligheterna och avstånd till annan verksamhet eller bebyggelse inte lokaliseras på annan plats.

Mindre block med jordbruksmark tas till anspråk för bostadsbebyggelse söder och öster om Ronneby tätort i Grönaslätt-Risanäs/Storemosse och Gärestads by. Behovet av bostäder är och kommer på sikt att vara stort i Ronneby och Blekinge. Att tillskapa bostäder är av största vikt för att klara av kompetensförsörjningen för Ronnebys och hela regionens näringsliv. Intresset bedöms vara av väsentligt samhällsintresse. Bebyggelsen planeras i ett större sammanhang och intill befintlig infrastruktur och kan inte lokaliseras på annan plats.

Jordbruksmark tas till anspråk för verksamhets- och handelsområde i östra respektive västra infarten till Ronneby. Utpekade områden på jordbruksmark ligger i direkt anslutning till befintlig infrastruktur och i anslutning till befintliga verksamheter. Utbyggnadsområdena är av väsentligt samhällsintresse och kan på grund av befintlig infrastruktur med goda kommunikationsmöjligheter inte etableras på annan plats.

Trafik

Utvecklingen av verksamhetsområden vid stadens västra och östra infarter bidrar till ökad trafikallstring inom och till områdena. Genom kluster av verksamheter i stadens utkanter minskar trafikens påverkan på stadskärnan och bostadsbebyggelsen.

Natur och grönstruktur

Den tätortsnära skogen runt Ronneby innehåller många naturvärden. Efterföljande processer för nya utbyggnadsområden behöver inledas med naturvärdesinventeringar för att identifiera eventuella värden inom respektive utpekade område för att kunna avgöra i vilken utsträckning exploatering är möjlig.

Vid förtätning, komplettering och förädling av Ronneby tätort kan grönytor tas i anspråk för bebyggelse. Intresset och värdet av en mer blandad bebyggelse som möjliggör för en social inkludering i tätorten är stort. Bedömningen är att delar av ortens tätortsnära grönytor inte är kvalitativa alternativt inte nyttjas, detta kan förändras och hanteras i ett strategiskt arbete. Utformningen av befintliga och nya grönytor behöver göras med hänsyn till klimatanpassning.

Klimat

Stora områden inom Ronneby tätort pekas inte ut för ny bebyggelse på grund av havsnivåhöjningar, höga flöden och skyfall.

5.2.2 Kallinge

Se kartbilaga- Karta 5.2.2

Kallinge är kommunens näst största tätort och ligger strax norr om Ronneby tätort. Kallinge är en serviceort med fullskaligt utbud och här finns både vårdcentral, vård- och omsorgsboende, tandvård, förskolor och F-6 och 7-9 skola samt ett bibliotek. I Kallinge finns ett brett utbud av sportanläggningar såsom simhall, sporthall, ishall och fotbollsarenan Jernvallen.

I de västra delarna av orten är Ronneby flygplats och Blekinge flygflottilj, F17, belägen. Verksamheten präglar till stor del Kallinge och dess militära verksamhet är en av de största arbetsplatserna i kommunen. I och med Sveriges inträde i NATO förväntas verksamheten utökas ytterligare. Flygbuller från den militära verksamheten påverkar Kallinge samhälle och dess omgivning.

Bebyggelsen i Kallinge är i huvudsak enbostadshus och runt om i Kallinge finns flera goda exempel på tidstypisk arkitektur från 1930-talet och fram till 1970-talet. Många bebyggelseområden i orten har också kvar en märkbar del av sin ursprungliga karaktär. Det finns även flerfamiljshus i den södra delen av tätorten och i centrum. Centrum i tätorten utgörs av ett torg med kringliggande affärslokaler. De senaste åren har handelsområdet Viggen sydväst om centrala Kallinge utvecklats och kompletterats med handel och restauranger.

Kallinge är till stora delar högt exploaterat och endast en liten andel allmänt tillgänglig natur, parker och grönområden finns inom tätorten vilka bör värnas från exploatering. I norra delen av samhället ligger det natursköna området Lönnamohagen. Höga naturvärden knyts till områden längs Ronnebyån, naturreservatet Moabacken väster om tätorten och de sandiga markerna på Bredåkradeltat. Flera av värdena knutna till de sandiga markerna är beroende av att sandytor hålls öppna och inte växer igen.

Ronnebyån sträcker sig genom Kallinge och åfåran har bitvis en mycket dramatisk karaktär med bland annat vattenfallet och den